

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

คุณภาพชีวิต และการสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท

ชื่อผู้เขียน

นางอัจฉริยาภรณ์ สุพิชญ์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. กัทธาภรณ์	ท่งปิ่นคำ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีนวล	วิวัฒน์คุณูปการ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ	ดีะปิ่นดา	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ณวีวรรณ	ธงชัย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร	สุคำวัง	กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทจะมีความผิดปกติด้านความคิด การรับรู้และพฤติกรรม ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ประจำวันต่างๆ บกพร่องในการทำงาน และสัมพันธ์ภาพทางสังคม การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ที่เป็นโรคจิตเภทดำรงไว้ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีได้

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตและการสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับการสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่เป็นโรคจิตเภท รวมถึงอำนาจการทำนายของการสนับสนุนทางสังคมต่อคุณภาพชีวิต กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากผู้ที่เป็นโรคจิตเภท ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2545 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก ชุดย่อ 26 ตัวชี้วัด ฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) แปลโดยสุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล, วิวรรณ ตันติพิวัฒนสกุล, วณิดา พุ่มไพศาลชัย, กรองจิต วงศ์สุวรรณ, และ ราณี พรมานะจรรย์กุล (2540) 3) แบบวัดการสนับสนุนทางสังคมของ บุญพา ณ นคร (2538) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 85.45$, S.D. = 13.11)
2. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 81.41$, S.D. = 16.05)
3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตกับการสนับสนุนทางสังคมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าคะแนนคุณภาพชีวิตโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.79$, $p < 0.05$)
4. อำนาจการทำนายของการสนับสนุนทางสังคมต่อคุณภาพชีวิต พบว่า การสนับสนุนทางสังคมด้านการมีส่วนร่วมและยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ด้านการได้รับการตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ ด้านการได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการ และด้านการได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 64.70 โดยการสนับสนุนทางสังคมด้านการมีส่วนร่วม และยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้มากที่สุด ร้อยละ 51.20 ส่วนการสนับสนุนทางสังคมด้านการตอบสนองความต้องการทางด้านอารมณ์ สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 9.40 สำหรับ การสนับสนุนทางสังคมด้านการได้รับการช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการ และการสนับสนุนทางสังคมด้านการได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสาร สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 3.30 และร้อยละ 0.80 ตามลำดับ ($p < 0.05$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดหาและส่งเสริมการสนับสนุนทางสังคม โดยเฉพาะในด้านการให้ผู้ที่เป็โรคจิตเภทได้มีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และด้านการได้รับการตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้ที่เป็นโรคจิตเภทต่อไป

Thesis Title Quality of Life and Social Support of Persons with Schizophrenia

Author Mrs. Atchariyaporn Supish

M.N.S. Mental Health and Psychiatric Nursing

Examining Committee

Lect. Dr. Patraporn	Tungpunkom	Chairman
Asst. Prof. Srinuan	Wiwatkunupakan	Member
Asst. Prof. Dr. Darawan	Thapinta	Member
Assoc. Prof. Chaweewan	Thongchai	Member
Asst. Prof. Dr. Khanokporn	Sucamvang	Member

Abstract

Person with schizophrenia exhibit marked changes in cognitive, perceptual, socialization, and behavior. These could destructively their competency of daily life living, working, and maintaining of social relationship. Social support is one factor that could enhance their quality of life.

The purpose of this study was to determine quality of life and social support of the person with schizophrenia, the association between the quality of life and social support of person with schizophrenia, and to examine predicting factors of social support on quality of life of person with schizophrenia. The purposive sampling was used to recruit 200 persons with schizophrenia attending at the out patient department of Prasrimahaphodi Hospital, Ubon Ratchatani Province during November, 2002-December, 2002.

The research instrument was an interview which consisted of 3 parts: 1) The Demographic Data Recording Form 2) The WHOQOL-BREF-THAI-26 items which modified

by Suwat Mahatnirunkul and others (1996), and 3) Social Support questionnaire by Boonpha Na Nakorn (1995). Data were analyzed by descriptive statistics.

The results revealed that:

1. The total scores of quality of life of persons with schizophrenia were at moderate level ($\bar{X} = 85.45$, S.D. = 13.11);
2. The total scores of social support of persons with schizophrenia were at moderate level ($\bar{X} = 81.41$, S.D. = 16.05);
3. Quality of life was high positive correlated to overall social support ($r = 0.79$, $p < 0.05$); and
4. The results of the stepwise multiple regression analysis showed that network support domain, emotional support domain, instrumental support domain, and information support domain can explain the variation of quality of life 64.70 percent. Network support domain can explain the variation of quality of life 51.20 percent, where as, emotional support domain can explain the variation of quality of life 9.40 percent, instrumental support domain can explain the variation of quality of life 3.30 percent, and information support domain can explain the variation of quality of life 0.80 percent ($p < 0.05$)

The findings of this study could be a basic information for providing activity for promotion of social support especially the aspect of network support and emotional support in order to enhance the quality of life of person with schizophrenia.